

HRVATSKI

EKSKLUZIVNO Povjesničarka Blanka Matković otkriva

Goldstein nam je poručio neka se sramimo, ali treba se sramiti on jer je lijen i bezočno laže

Istina o Jasenovcu! Tko je sve palio i zapalio Jasenovac nije baš tako jednostavno odgovoriti kako navodi Goldstein

F

MARIJANA DOKOZA

Samostalni istraživački projekt o manje poznatim događajima iz hrvatske povijesti pokrenula je u proljeće 2006. povjesničarka Blanka Matković, danas predsjednica udruge Hrvatska družba povjesničara, a u jesen 2007. u radu joj se pridružio Stipo Pilić. Od tada su zajednički istraživali u svim arhivima u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji, a od 2008. do 2011./2012. radili su na projektu Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu "Ratni zločini počinjeni nad hrvatskim građanima potkraj i neposredno nakon Drugog svjetskog rata (1944.-1946.)". Rezultati ovih istraživanja

objavljeni su u većem broju knjiga i znanstvenih članaka čiji se popis nalazi na web stranici Radovi. Radi boljeg povezivanja s drugim osobama zainteresiranim za slične teme, u proljeće 2008. Blanka Matković i Stipo Pilić osnovali su udruhu Hrvatska družba povjesničara Dr. Rudolf Horvat, nazvanu po znamenitom hrvatskom povjesničaru i autoru knjige "Hrvatska na mučilištu" Rudolfu Horvatu. Razgovarali smo s Blankom Matković o logoru Jasenovac, pokušajima da se zametne istina, napadima Slavka Goldsteina na njihov rad, o navodima srpskog tjednika da je Jasenovac bio jedini logor na tom području, nekim dokumentima Udbe, te o drugim zanimljivim povijesnim temama. Njene riječi potvrdili su i Peter Anthony Ercegovic – do-predsjednik udruge Hrvatske družbe povjesničara i Nikola Banić – član Upravnog odbora udruge. Razgovor s Blankom Matković objavit

ćemo u dva dijela, u ovom aktualnom, te u broju koji izlazi u listopadu.

FM: Objavili ste znanstveni rad 'Poslijeratni zarobljenički logor Jasenovac prema svjedočanstvima i novim arhivskim izvorima'. Može li se danas ustvrditi da je Jasenovac kao logor egzistirao i nakon 1945. godine?

Matković: Postojanje poslijeratnog logora dokumenti citirani u našem radu neosporno su potvrdili, no daljnja istraživanja su neophodna radi čitavog niza pitanja koja i dalje ostaju bez odgovora. Nakon objavljivanja našeg rada pronađeni su novi podaci o ovoj problematici čije detalje zasad ne možemo otkrivati s obzirom na to da je istraživanje još u tijeku te je u pripremi zasebna knjiga o poslijeratnom logoru Jasenovac za koju naša udruga nastoji prikupiti financijska sredstva.

Hrvatska javnost mora biti istinito obavještavana

No, da bi došlo do značajnijeg pomaka u službenoj historiografiji, onoj kojom smo

sustavno kljukani kroz dnevnu politiku i javni angažman samoproglšenih povjesničara, potrebna je prvenstveno dobra volja većeg broja institucija. U ovom trenutku takve volje ima otprilike koliko je bilo 1945.

Da ovo kratko argumentiram. 15. siječnja 2015. poslali smo dopis JUSP Jasenovac i Ministarstvu kulture kojim smo ih obavijestili o rezultatima našeg rada i dokumentima na koje se pozivamo. Riječ je o autentičnim arhivskim dokumentima jugoslavenskih vlasti (narodnih odbora, sudova itd.) koji se danas čuvaju u Hrvatskom državnom arhivu i Državnom arhivu u Sisku. Od JUSP Jasenovac zatražili smo da nadopune podatke na svojoj web-stranici novim podacima i to u svrhu istinitog obavještavanja hrvatske i strane javnosti. JUSP Jasenovac javna je ustanova koju financiraju svi porezni obveznici Republike Hrvatske te stoga smatramo da je jedna takva institucija dužna

javnosti prezentirati točne i provjerljive podatke. Među podacima o kojima govorimo su i oni o najmanje dvije osobe koje su u Jasenovcu likvidirane nakon svibnja 1945., a koje se nalaze na popisu žrtava ratnog logora Jasenovac.

Odgovor do dana današnjeg nismo dobili

Nitko nam nije odgovorio pa smo se potkraj svibnja 2015. obratili i Uredu predsjednice RH čija je savjetnica upravo ravnateljica JUSP Jasenovac Nataša Jovičić. Dopis smo ponovili 16. listopada 2015., no odgovora i dalje nije bilo. Stoga je novi dopis poslan 26. siječnja 2016. Ministarstvu kulture, ministru Zlatku Hasanbegoviću, a zatim i njegovoj tajnici Ani Lederer. Odgovor do dana današnjeg nismo dobili. Od ministarstva smo zatražili da nas barem informiraju pod kojim urudžbenim brojem je naš dopis, poslan preporučeno

► NASTAVAK NA STRANI 8.